

Ministerie van Infrastructuur en Milieu
t.a.v. Hare excellentie mevrouw W.J. Mansveld
Postbus 20901
2500 EX DEN HAAG

CC: Ministerie van Economische Zaken
t.a.v. Zijne excellentie de heer H.G.J. Kamp
CC: Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
t.a.v. Hare excellentie mevrouw E.I. Schippers

Datum: 29 oktober 2014
Uw kenmerk: IENM/BSK-2013/122 272

Betreft: Advies Gezondheidsraad over toepassing van ALARA principe (As Low As Reasonably Achievable) met betrekking tot radiofrequente telecommunicatiesignalen.

Hooggeachte mevrouw Mansveld,

In uw brief d.d. 19 augustus 2013 waarin u, mede namens de Minister van Economische Zaken, reageert op het advies van de Gezondheidsraad stelt u dat de internationale blootstellingslimieten van de ICNIRP leidend zijn voor uw beleid en dat er geen aanwijzingen zijn dat deze limieten in het dagelijks leven worden overschreden.

U meldt dat mobiele telefoons behoren te voldoen aan Europese productnormen die zijn gebaseerd op de internationale aanbevelingen van de ICNIRP en dat uit metingen van het Agentschap Telecom blijkt dat aan deze productnormen wordt voldaan.

Eveneens blijkt uit de algemene jaarlijkse metingen van het Agentschap Telecom dat de gestelde normen niet overschreden worden.

Graag maken wij u erop attent dat de genoemde normen van de ICNIRP maximum blootstellingslimieten zijn. Uw beslissing om uw beleid ongewijzigd te laten houdt in dat van overheidswege niets ondernomen wordt totdat deze maximale normen worden overschreden. Dit is echter in strijd met het advies van de Gezondheidsraad die adviseert om te streven naar een minimale blootstelling van de bevolking. Een minimale blootstelling zal nooit gerealiseerd worden door te wachten tot de maximale blootstellingslimiet is bereikt.

Het uitgangspunt van het ALARA principe is dat er geen veilige norm is voor blootstelling; met andere woorden elke blootstelling heeft een effect. De intensiteit van de blootstelling, de duur ervan en onder andere de individuele conditie bepalen in hoeverre de blootstelling daadwerkelijk resulteert in schadelijke gezondheidseffecten. Maar ondanks dat de effecten per persoon kunnen verschillen wordt er gestreefd naar een minimale blootstelling van de bevolking. Dat is wat de Gezondheidsraad u nu adviseert met betrekking tot radiofrequente telecommunicatiesignalen.

U stelt in uw reactie op het advies van de Gezondheidsraad dat de mogelijke lange termijneffecten te zeer onzeker zouden zijn om in de keuzevrijheid van mensen in te moeten grijpen. Daarmee suggereert u dat u met het huidige beleid niet ingrijpt in de keuzevrijheid van mensen. Wij willen dit graag relativiseren en maken u attent op het feit dat er tegenwoordig in Nederland geen keuzevrijheid meer is om aan het maatschappelijk leven deel te nemen zonder blootgesteld te worden aan radiofrequente telecommunicatiesignalen.

Wij herinneren u eraan dat de bevolking conform art. 10 en 11 van de Nederlandse Grondwet recht heeft op eerbiediging van zijn persoonlijke levenssfeer en een ieder recht heeft op onaantastbaarheid van zijn lichaam. De overheid hoort conform art. 21 zorg te dragen voor de woonbaarheid van het land en de bescherming en verbetering van het leefmilieu. Conform art. 22 heeft de overheid de plicht om maatregelen te treffen ter bevordering van de volksgezondheid.

Wij verzoeken u daarom met klem om;

- Het advies van de Gezondheidsraad op te volgen en uw beleid te wijzigen door actief te streven naar een minimale blootstelling van de bevolking conform het ALARA principe. U kunt hierbij tevens gebruik maken van de aanbevelingen van de Raad van Europa uit 2011 en het Europese Parlement uit 2009 waarin wordt aangedrongen op lagere blootstellingslimieten o.a. door het verwijderen van draadloze toepassingen zoals WiFi, Wlan, DECT en mobiele telefoons uit scholen en het organiseren van landelijke voorlichtingsbijeenkomsten over hoe blootstelling te verminderen. (1, 2)
- Elektrogevoeligheid te erkennen als reële gezondheidsklacht conform het Kennisbericht Elektrogevoeligheid uit 2012, van het Kennisplatform EMV en Gezondheid, en maatregelen te treffen ter bescherming van deze groep mensen omdat het beperken van de blootstelling leidt tot vermindering van de klachten. (3)
- Landelijke bijscholing van GGD-en, huisartsen en hulpverleners te organiseren op basis van het Kennisbericht Elektrogevoeligheid van het Kennisplatform EMV en Gezondheid.
- Zolang er internationaal geen wetenschappelijke overeenstemming is over de effecten van radiofrequente telecommunicatiesignalen, wat op dit moment het geval is, geen conclusies te trekken over de veiligheid ervan.
- Alle aspecten die betrekking hebben op de volksgezondheid in relatie tot deze technologie, zoals voorlichting, onder te brengen bij het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

Bij de invulling van dit nieuwe beleid zijn wij u graag van dienst.

Hoogachtend,

Alja S. Hoeksema	Partij voor Mens en Spirit www.mensenspirit.nl
Mw. A.M.L. van Mensvoort	namens 5.204 ondertekenaars van www.verminder-electrosmog.nl
Mw. drs. B. de Jong	heeft gekozen voor emigratie naar vrijwel EMV-vrije leefomgeving
Drs. ing. J.G. van Gils	Docent van o.a. natuurkunde, wiskunde www.stralingsrisicos.nl
Peter van der Vleuten	Voorzitter Stichting Kennisplatform Elektromagnetische straling, www.stik-ems.org
Dr. L. Vriens	Natuurkundige www.stopumts.nl
Ir. L.F Bervoets	Partij Bervoets www.dichterbijdemens.nl
N. van Amstel	Arts www.amstelhoef.nl
J.W. van Straten	Arts www.v-straten.nl
•	Arts
•	Arts
•	Arts
•	Arts
W.J.J.M. Wingen	Arts, Anesthesist n.p. www.vitavero.nl
•	Arts Homeopathie, Cellulaire Geneeskunde en NES
•	Arts
Mw. P. Sligcher	Arts
Mw. G.M. van den Berg	Arts www.homeopathieamsterdamnoord.nl
Huib Wijtenburg	Arts
Mw. A.M.H. Ewalts	Arts voor Integrale Geneeskunde, specialisaties natuur- en orthomoleculaire geneeskunde www.gezondheidscentrumvitavi.nl
Ed Brink	Arts voor Homeopathie en Bioresonantietherapie www.centaurea.nl
•	Arts voor Homeopathie, Natuurgeneeskunde en Dianetica sinds 1986
•	Arts voor Integrale Geneeskunde
Mw. D.G. Rebel	Arts voor Homeopathie, Huizen
J.F. van Waning	Arts CAM, verslavingsarts KNMG
G.F. Wiringa	Arts, Medisch bioloog

Mw. drs. M-C Klompenhouwer	Arts
Mw. C.N.M. Leijnen-de Bont	Arts, Acupuncturist
Dirk van Lith MD, MPH, DTM&H	Arts Internationale Gezondheidszorg en Tropische Geneeskunde (AIGT)
Mw. J. Wurfbain-Tijs	Arts
H.N.B.	Arts
Roger Crijns	Arts in Antroposofische en Trignosofische Geneeswijze www.rogercrijns.nl
M.D.S.	Arts, gespecialiseerd in Homeopathie
Richard Starmans	Arts, Huis ter Heide (Ut) www.praktijkstarmans.nl
•	Arts
•	Arts, Bunnik
Mw. drs. L. Adriaansens	Huisarts, Breda
R. Swagemakers	Arts
Marian Rappoldt	Arts, Stiens
•	Natuurgeneeskundig therapeut
Mw. drs. D. Grose	Biochemicus en Natuurgeneeskundig therapeut
Martin Dicke	Apotheker www.hahnmann.nl
P.T. Peeters	Tandarts www.ptpraktijk.tandartsennet.nl
Drs. E.J.L de Wilde	Tandarts, Acupuncturist www.praktijkdewilde.nl
A.J.M. Heintzberger	Tandarts, Acupuncturist, specialisatie: energetisch meten van electrosmog
Dr. D. de Haas	Tandarts, specialist Acupunctuur
•	Radiozendamateur
Mw. C. Schooneveld	www.SchooneveldAdvies.nl
Mw. drs. P. Struyken	
Ruud Boukema	Nieuwerkerk a.d. IJssel

- = Niet bevestigd dat naam getoond mag worden of wordt op verzoek niet getoond.

Toegevoegd na 29 oktober 2014:

Drs. J. van Ditmarsch	Huisarts
M.G. Klatte	Arts, Den Haag
W. Kim	Tandarts, Acupuncturist www.praktijkkim.nl
J.J.M. Cuijpers	Tandarts www.bio-aemondzorg.nl
Mw. dr. K. Mostard	Medisch bioloog
Drs. Y.A. Siem-Slegers	
S.W. Siem-Slegers	Therapeut
J.J.P.M.A. Bodde	Therapeut, Coach
Francis van Dijk	Therapeut
Mw. A.J. Bohncke	
Judith Jobse	Stralings- en ervaringsdeskundige
Mirjam Jobse	Jeugdverpleegkundige
Kees van Boxtel	

Correspondentieadres:

alja.hoeksema@mensenspirit.nl

of

Partij voor Mens en Spirit

p/a Zandkamp 283

3828 GT Hoogland

- (1) <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P6-TA-2009-0216+0+DOC+XML+V0//NL>
- (2) http://www.electrohealth.nl/images/govt/Raad_van_Europa_12608_dangers_of_electromagnetic_fields.pdf
- (3) <http://kennisplatform.nl/Onderwerpen/elektrogevoeligheid/KennisberichtElektrogevoeligheid.aspx>